

Lilla Livet

Informationstidning för personal inom barnhälsovård

Nummer 2 - februari 2024

Innehåll

Vaccination mot mässling särskilt viktigt vid utlandsresor	s 03
Kommunicera om vaccinationer	s 03
Järntillskott till prematurfödda barn och barn med låg födelsevikt	s 04
Amning	s 04
FN:s konvention om barnets rättigheter	s 04
Bröstmjölksdonation	s 05
Patientinformation - Bröstmjolk i hemmiljö	s 05
Information från Barn- och familjestöd	s 06
Information från folktandvården	s 06
Mödra- och barnhälsovård i Centralafrikanska republiken (RCA)	s 06
Lansering av webbplats Könsstympling	s 07
Icke medicinsk omskärelse av pojkar	s 07
Information om SIP	s 07
Frågor och svar	s 08
Inhämta Fotofil eller dokument via 1177	s 08
Att prata om föräldraskap och vad det innebär	s 09
Inspelad film om Multimedia finns i Utbildningsportalen	s 09
Samspel och föräldraskap i högläsningstunden	s 09
Studiebesök på neonatalavdelning 11	s 09
Jämlik barnhälsa	s 10
Bebispodden	s 10
BVC-podden	s 10
Rikshandboken	s 10
Länkadress till vår sida på intranätet	s 10
Informationsmaterial från utbildningar	s 10
Info från Livets tråd	s 11
Fortbildning/Utbildning	s 12

Lilla Livet är utgiven av Centrala Barnhälsovården i Värmland

Helena Löfwenhamn, barnhälsovårdsöverläkare, 010-831 59 39

helena.lofwenhamn@regionvarmland.se

Cristina Gillå, verksamhetsutvecklare 010-831 66 76

cristina.gilla@regionvarmland.se

Gunilla Svedlund, assistent 010-831 67 06

gunilla.svedlund@regionvarmland.se

Sofia Nääs, psykolog/verksamhetsutvecklare, 010-831 60 16

sofia.naas@regionvarmland.se

Besöksadress:

Älygatan 39
652 30 Karlstad
010-831 67 06

e-post: barnhalsovardsenheten@regionvarmland.se

Adress till:

Psykologmottagningen för föräldra- och barnhälsovård
Föräldrastöds-mottagningen
Centralsjukhuset
Bryggaregatan 7
651 85 Karlstad

Vaccination mot mässling särskilt viktigt vid utlandsresor

Under 2023 och 2024 har flera europeiska länder, bland annat Storbritannien, informerat om ökande spridning av mässling. Mässling är mycket smittsamt, och även om fallen i Sverige är få förekommer det att ovaccinerade blir smittade på utlandsresor och sedan smittar vidare på hemorten.

Folkhälsomyndigheten rekommenderar sedan tidigare att barn från 9 månaders ålder som ska göra en utlandsresa som innebär en ökad smittrisk, och ännu inte har hunnit vaccineras med dosen som ges vid 18 månaders ålder, vaccineras innan avresa. Vaccinationen kan ges inom vaccinationsprogrammet från 12 månaders ålder. Vid särskilt hög smittrisk kan MPR-vaccin ges från 6 månaders ålder. [RUT-19752 Vaccination till barn mot mässling, påssjuka och röda hund](#)

Vuxna som inte har haft sjukdomen eller endast vaccinerat sig med en dos rekommenderas att vaccinera sig, särskilt inför en utlandsresa. Det behövs ingen påfyllnadsdos efter den andra dosen även om det har gått lång tid sedan vaccination.

Faktablad finns översatt på sex språk [Bra att veta om mässling, påssjuka och röda hund – FoHm](#)

WHO publicerar regelbundet statistik över antalet rapporterade mässlingsfall per land och månad. [Immunitation Analysis and Insights \(who.int\)](#)

Vi har tagit fram en affisch "Mässling sprids i många länder" som vi skickar ut via mail. Rekommenderar att ni anslår den på er mottagning.

/Helena

Kommunicera om vaccinationer

Samtalet är ett kraftfullt redskap för att fånga upp och möta frågor utifrån varje persons behov och situation och som kan bidra till välgrundade och trygga beslut om vaccination. FoHm har tagit fram ett samtalskort som sammanfattar fem steg i samtalen.

1. Ställ öppna frågor
2. Lyssna och spegla
3. Bejaka och bekräfta
4. Erbjud information och säkerställ förståelse
5. Sammanfatta och planera vidare

[Kommunicera om vaccinationer – Folkhälsomyndigheten.se](#)

Faktabladet "Bra att veta om vaccinationer" finns översatt på åtta språk.

[Bra att veta om vaccinationer – Folkhälsomyndigheten.se](#)

Om föräldrarna väljer att inte vaccinera sitt barn är det viktigt att de får faktabladet

"Bra att veta om ditt barn är ovaccinerat". Översatta versioner finns att skriva ut.

[Bra att veta om ditt barn är ovaccinerat – Folkhälsomyndigheten.se](#)

/Helena

Järntillskott till prematurfödda barn och barn med låg födelsevikt

Niferex droppar har slutat att tillverkas och ersätts nu med Glutaferro som ej doseras i droppar. Vårdrutin och föräldrainformation håller på att uppdateras inom BUM. Det som gäller är:

Rekommenderad dos (uppdaterad 2024)

En medeldos av ca 2 mg/kg/dygn fördelat på två doser bör eftersträvas. Niferex doseras enklast genom antal droppar (1.5mg/droppe) men **Glutaferro har ingen droppflaska och ska doseras i ml. Dosering med droppar kan orsaka stor felmarginal!** Det medföljer en spruta för steg om 0.1ml i flaskan. För att förenkla administrering och instruktioner rekommenderas följande stegvisa upptrappning, **baserad på aktuell vikt:**

Glutaferro (doseras i ml)

Aktuell vikt	Rekommenderad daglig dos	Motsvarar
< 750 g:	0.05ml x 1 (= 1.5 mg/dygn)*	≥ 2 mg/kg/dygn
750-2000 g:	0.1ml x 1 (= 3 mg/dygn)	4 – 1.5 mg/kg/dygn
2000-4000 g:	0.1ml x 2 (= 6 mg/dygn)	3 – 1.5 mg/kg/dygn
>4000 g:	0.1ml + 0.2ml (= 9 mg/dygn)	≤ 2.3 mg/kg/dygn

*Den medföljande doseringssprutan är graderad i 0,1 mL-steg och därför behöver annan spruta användas för dosen 0,05 mL

/Helena

Amning

Vid yrkesträffarna hade vi extra fokus på amning med genomgång av en del stödmaterial för amning som BMM har vid samtal under graviditeten som även vi inom BHV kan använda.

- Menyagenda
- Bröstets anatomi och fysiologi
- Bebisars signaler vid behov av bröstet
- Barnets behov första tiden.

En rutin är framtagen [RUT 28702 Amning stödjande samtal inom barnhälsovården](#), ett underlag som kan vara ett stöd för samtal om amning. Detta material finns på Barnhälsovårdens hemsida under Amning och bröstmjölksersättning.

/Cristina

FN:s konvention om barnets rättigheter Artikel 24

Barnet har rätt till bästa möjliga hälso- och sjukvård och rehabilitering. Alla länder ska arbeta för att minska spädbarns- och barnadödligheten och bekämpa sjukdomar och undernäring och avskaffa traditionella sedvänjor som är skadliga för barns hälsa. Gravida och nyblivna mammor har rätt till hälsovård.

Bröstmjölksdonation

Det är stort behov av bröstmjölk till de för tidigt födda barnen. Det finns ingen övre gräns för ålder på mammans barn för att få donera bröstmjölk.

Affisch skickas ut via mail. Skriv ut denna och sätt upp i väntrummet.

/Ann Bredberg Johansson

Biträdande Avdelningschef

Avd 11 Neonatalvård, Barn-och Ungdomsmedicin Centralsjukhuset i Karlstad

Patientinformation - Bröstmjölk i hemmiljö

För kännedom är denna information som lämnas till mammor som vill donera mjölk.

[INF12347 Bröstmjölk i hemmiljö](#)

/Cristina

Nyfödda behöver BRÖSTMJÖLK!

MAMMOR!

Om det rinner över,

finns det barn som behöver.

Vi köper din Bröstmjölk. För vidare information, kontakta

avd 11 Neonatalvård, Mjölkbanken.

dagtid mån-fre Tel: 010 83 14425,

(kväll och helg Tel: 010 83 14420)

Information från Barn- och familjestöd

Psykologmottagningen har numer ett nytt arbetssätt vad gäller remisshantering och vi har inte längre någon remissgrupp utan alla legitimerade psykologer bedömer nu remisser. För att vi ska få till en bra hantering av vårt nya arbetssätt så kommer vi i fortsättningen att använda oss mer av möjligheten att ”avvisa remisser med begäran om komplettering” i Cosmic i stället för att kommunicera detta via Messenger. Detta eftersom det nu är fler inblandade och vi vill säkerställa ett patientsäkert hanterande. Vi vill också påminna om att det är viktigt att ni har båda vårdnadshavarnas samtycke innan ni skickar remiss till oss samt att det är viktigt att remissen har rätt datum och inte är skriven på en gammal vårdkontakt.

Jag vill också passa på att påminna om att det inte längre går att ringa till oss och få en telefontid utan vi hänvisar alla patienter, som inte har en remiss från er, till 1177 där de kan skriva en egen vårdbegäran.

/Sophia Edelbring Sjödin

Enhetschef Barn- och familjestöd

Information från Folktandvården

I nuläget så kan folktandvården enbart skicka ut tandborstar. Tandkräm finns inte möjlighet att köpa in för tillfället.

Viktigt att ni fortsätter ha samtal om munhälsa, lämnar tandborsten och informerar om att fluoridtandkräm ska användas.

Tack för det fina samarbetet

/Lena Östlund

Hälsodontologiska enheten

Mödra- och barnhälsovård i Centralafrikanska republiken (RCA)

Byresor på motorcykel för undersökning och vaccinering av barn och gravida kvinnor.

/Helena

Lansering av webbplats Könstympling

Vill informera om lanseringen av webbplatsen [Könstympling - Könstympling.se \(hedersförtryck.se\)](https://konstympling.se), som är en del av hedersförtryck.se, och vänder sig till flickor och kvinnor i Sverige som kan ha blivit utsatta eller riskerar att utsättas för könstympling, deras närstående samt till yrkesverksamma som möter utsatta eller deras närstående. Målet är att fler ska agera för att skydda flickor från könstympling och att fler utsatta söker det stöd de har rätt till. Där finns information om rättigheter, skyldigheter och vart det går att vända sig för stöd. Yrkesverksamma hittar specifik information utifrån sin yrkesroll inom förskolan, skolan, socialtjänsten eller hälso- och sjukvården.

Till utsatta flickor och kvinnor och deras närstående finns en broschyr som yrkesverksamma också kan använda i mötet med utsatta och deras närstående. Broschyren har översatts till arabiska, amhariska, engelska, franska, somaliska och tigrinja. Broschyren finns för nedladdning under [Other languages](#). Under Publikationer på hedersförtryck.se finns det också [mer material](#) som affischer och budskap för digitala skärmar som hänvisar till den nya webbplatsen.

Informationsinsatserna har planerats och genomförts av Nationellt centrum mot hedersrelaterat våld och förtryck vid Länsstyrelsen Östergötland tillsammans med Jämställdhetsmyndigheten, Migrationsverket, Myndigheten för stöd till trossamfund, Polismyndigheten, Socialstyrelsen och Åklagarmyndigheten.

/Neslihan Erdis

Utvecklingsledare Social hållbarhet

Enheten för Social hållbarhet, Länsstyrelsen Värmland

Icke medicinsk omskärelse av pojkar

Barnhälsovårdens roll är förmedla information och kunskap till föräldrar om icke-medicinsk omskärelse. Information ges muntligt och skriftligt till föräldrar i anslutning till första besöket i hemmet eller på BVC samt följs upp efter behov.

För att underlätta samtalet har Region Sörmland tagit fram ett bildstöd som kan vara en hjälp [23-76 Regionalt tillägg – Icke medicinsk omskärelse - Bildstöd 822829 1 1.PDF](#)

/Cristina

Information om SIP

Det finns en broschyr framtagen om vad ett SIP-möte innebär. Den kan skrivas ut och lämnas till föräldrarna när SIP kan vara aktuellt så att de kan förbereda sig

[SIP Plan Region Värmland.pdf \(regionvarmland.se\)](#)

/Cristina

Frågor och svar

Fråga:

Airomir inhalationsspray är restad. Vad skall vi beställa?

Svar:

Ett alternativ är Ventoline evohaler inhalationsspray 0,1 mg/ dos. Prognosen är att restsituationen skall upphöra 230327.

/Helena

Inhämta Fotofil eller dokument via 1177

Om du vill att en patient ska skicka in en fotofil eller dokument via 1177 så behöver patienten först lägga ett ärende i 1177. Du hanterar ärendet genom att skicka en **motfråga**. Strax ovanför "skicka-knappen" finns en knapp för "bifoga filer".

Denna fil kan sedan importeras in i patientjournalen [INS-25396 Importera bilder inkomna via 1177](#)

[1177 personalverktyg e-tjänster - Region Värmland Intranät \(regionvarmland.se\)](#)

[Ärendehanterare - Personalverktyget 1177 e-tjänster - Confluence \(atlassian.net\)](#)

BESVARA	DELSVAR	MOTFRÅGA	OMFÖRDELA
---------	---------	----------	-----------

Ärendehanterare

Välj ärendehanterare
Ulf Petterson

Använd ett svarsalternativ som du kan justera i textfältet eller skriv en egen motfråga.

 Tid har reserverats för dig ÅÅÅÅ-MM-DD, klockan HH:MM. Du har fått tid hos XXX. Passar denna tid?

Motfråga till invånaren (ärendet avslutas inte)

B I Normal -

Med vänlig hälsning
Ulf Petterson
2022-06-15

Tillåt invånaren att bifoga filer vid svar på motfrågan

BIFOGA FILER

SKICKA

Att prata om föräldraskap och vad det innebär

Webbinarium 15 april kl 13-14.30 anordnat av SUF kunskapscentrum.

Under webinariet delas metoder och erfarenheter som inkluderar samtalsmaterialet Toolkit från Holland, anpassat och utvecklat av SUF-Kunskapscentrum, samt användningen av babysimulatore Reality Care Baby (RCB) för en realistisk upplevelse.

[Anmälan via länk senast den 8 april](#)

/Cristina

Inspelad film om Multimedia finns i Utbildningsportalen

Läs information om nya filmer om Multimediaflöden i utbildningsportalen i årets första "Nytt om vårdsystem".

<https://intranat.regionvarmland.se/5.7bc4d22c18cb204040e786f.html>

/Cristina

Digital Språktågetföreläsning: Samspel och föräldraskap i högläsningstunden

Emma Bergström är legitimerad psykolog med flera års erfarenhet av kliniskt arbete riktat mot föräldrar och barn mellan 0-5 år. Idag arbetar Emma med sin doktorsavhandling som har fokus på interaktiv högläsning, bebisars språkutveckling och relationen mellan förälder och barn. Föreläsningen kommer bland annat att beröra interaktiv högläsning för bebisar, samspelsutveckling och föräldraskap.

Onsdag 20 mars, 9-10.15. Anmälan senast 18 mars, se länk.

[Digital språktågetföreläsning: samspel och föräldraskap i högläsningstunden](#)

/Cristina

Studiebesök på neonatalavdelning 11

Som en del i vår samverkan mellan barnhälsovården och neonatanvården erbjuds nu BHV-sjuksköterskor till ett studiebesök på avdelning 11.

Följande tider är aktuella

Torsdag 28 mars, 10-11.30 - fullbokad

Tisdag 9 april, 10-11.30

Onsdag 10 april, 10-11.30

Tisdag 16 april, 10-11.30

/Ann Bredberg Johansson

Biträdande Avdelningschef, Avd 11 Neonatalvård

5-6 personer per tillfälle. Anmälan och information till gunilla.svedlund@regionvarmland.se

/Cristina

Jämlik barnhälsa

En podd om barns olika förutsättningar och livsvillkor. Bakom arbetet med podden står Jämlik barnhälsa, en samverkansgrupp bestående av representanter från kommunerna Filipstad, Storfors och Säffle, Friskvården i Värmland samt Region Värmland.

Marika Andersson som är folkhälsostrateg på Region Värmland leder dig genom avsnitten. I första avsnittet lyfts problematiken kring övervikt och obesitas

[Jämlik barnhälsa | a podcast by Region Värmland \(podbean.com\)](#)

/Cristina

Bebispodden

<https://sverigesradio.se/barnradion>

/Cristina

BVC-podden från barnhälsovården Region Stockholm

För att underlätta att hitta bland alla dessa avsnitt är de nu sorterade i kategorier som tex. "Amning" eller "Att vara en familj". Förhoppningsvis kan det vara till hjälp för er när ni själva ska lyssna eller när ni ska rekommendera ett specifikt avsnitt till en förälder.

[BVC-podden och Föräldragruppspodden](#)

/Helena

Rikshandboken

- Nyhetsbrev Prenumerera på senaste nytt från Rikshandboken direkt i din inbox:

<https://www.rikshandboken-bhv.se/rhb/om-rikshandboken/nyhetsbrev/>

/Gunilla

Informationsmaterial från utbildningar

På den här sidan på intranätet hittar ni informationsmaterial från utbildningar <https://intranat.regionvarmland.se/verksamheter/halsa-och-varld/b/barn-unga-och-familjehalsa/barnhalsovard-bvc/informationsmaterial-fran-utbildningar>

/Gunilla

Länkadress till vår sida på intranätet

Under rubriken "Barnhälsovård/BVC" finns våra lokala anvisningar

<https://intranat.regionvarmland.se>

Information från dietisten finns under "Kost och fysisk aktivitet".

Lägg gärna den här sidan som favorit så går den lätt att hitta.

/Gunilla

Info från Livets tråd - *Aktuellt om amning*

Amningskurser till blivande föräldrar

Representant från Amningshjälpen, barnmorska Nina Stanizewski anordnar kostnadsfria digitala kurser om amning till blivande föräldrar. Tidigare kurser har varit mycket uppskattade, såväl i Värmland som i övriga Sverige.

Kurserna är ett komplement till befintlig amningsinformation och vänder sig till såväl första- som flerbarnsföräldrar.

För närvarande är inga kurser planerade.

För mer information hänvisa blivande föräldrar till Sensus.se

---

Råd till dig som vill stoppa produktionen av bröstmjolk

Information om hur bröstmjölksproduktionen stoppas utan läkemedel.

[INF-24722 Råd till dig som vill stoppa produktionen av bröstmjolk](#)

Att minska och eller ta bort tillmatning och övergå till att amma helt

Rutin samt flödesschema för nedtrappning/uttrappning av ersättning finns framtagna.

[RUT-24932-v.1.0 Att minska och eller ta bort tillmatning och övergå till att amma helt](#)

Vårdprogram, Bröstkomplikationer i samband med amning

Vi använder Stockholms läns vårdprogram.

Den finns för nedladdning via länk [Bröstkomplikationer i samband med amning \(kunskapsstodförvardgivare.se\)](#)

Livets tråd är en arbetsgrupp med representanter från hela vårdkedjan. Gruppen arbetar med omvårdnadsfrågor för att underlätta samarbetet mellan olika vårdgivare som möter den blivande och nyblivna familjen.

Arbetsgruppen ska bland annat verka för metodutveckling, utbildning och utvärdering i framförallt amningsfrågor för all personal i hela vårdkedjan och verka för att en gemensam amningspolicy hålls aktuell.

Arbetsgruppen ska också verka för ett bra fungerande samarbete och kommunikation mellan olika vårdgivare, i samråd med berörda chefer.

Medlemmar i Livets tråd

Astrid Ekeberg
Benita von Essen, vikarie
Camilla Besterman
Cristina Gillå
Eva Rickman
Helena Donborn
Ingela Larsson
Katarina Sefton
Madeleine Pizarro Torrijos
Magdalena Fritzon,
föräldraledig
Nina Stanizewski
Suzanna Sundström
Ulrica Gustafsson
Ulrika Huatorpet Nilsson

Frågor och synpunkter:

cristina.gilla@regionvarmland.se

Ingela.Larsson@regionvarmland.se

[Livets tråd hemsida](#)

Fortbildning/Utbildning

För dig som är verksam inom barnhälsovården oavsett yrkesgrupp och tidigare erfarenheter. Introduktion till dig som nyställd eller när du behöver fylla på kunskapsförrådet.

Utbildning som är markerad med * anordnas eller stöds av Centrala Barnhälsovården och är obligatorisk för att du ska få rätt kompetens och kunna utföra ditt uppdrag.

Vid deltagande i utbildningar ska förankring med närmaste chef göras.

Region Värmland erbjuder:

* Startutbildning Cosmic

regionvarmland.grade.se/

[Anmälan och information på regionvarmland.se](#)

* Amning, stöd i amningsstarten

Webbutbildningen är uppdelad i 6 delövningar. Alla övningar utom den som handlar om sena prematurer hör till den baskunskap som alla som ger råd kring späda barn och amning ska ha kunskap om. Efter varje faktaavsnitt går du till länken självtest för att svara på ett antal frågor.

[Utbildningsplattformen](#)

Motiverande samtal

Vårens grundutbildningar i MI ställs in, det är ett övergripande beslut som hälso- och sjukvårdsledningen tagit, för att minska kostnaderna för 2024 (se mer information på [Insikt](#)).

Vi hoppas åter kunna erbjuda grundutbildningar i MI, våren 2025.

Kommande utbildningar:

Mars **Webbinarium koder/åtgärds-koder BHV**

4 mars, kl 13-14, digitalt

Inbjudan har skickats ut

April **Språk och hörsel**, introduktionsutbildning för dig som inte tidigare deltagit

18 april, heldag, på plats (om lågt deltagande så förflyttas dagen till hösten)